

Letno poročilo

3.2.2022

Namen letnega poročila je, da poslovni subjekti razkrijejo informacije, s katerimi javnosti predstavijo svoje prednosti, filozofijo in kulturo poslovanja ter druge poslovne subjekte na ta način prepričajo k sodelovanju. V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah mora biti letno poročilo sestavljeno jasno in pregledno. Prikazovati mora resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti družbe, njenega finančnega stanja ter poslovnega izida.

Dne 6.1.2022 smo imeli delavnico, na kateri nam je gospa Petra Mlakar, davčna svetovalka, predstavila novosti na katere je potrebno biti pozoren pri pripravi letnega poročila in DDPO za leto 2021.

Zakonska podlaga za Gospodarske družbe je ZGD-1 (54. člen: splošna pravila o računovodenju). Ta določa, da družbe in podjetniki morajo voditi poslovne knjige in jih enkrat letno zaključiti v skladu s tem zakonom in slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, če zakon ne določa drugače. Poslovno leto se lahko razlikuje od koledarskega leta. Na podlagi zaključenih poslovnih knjig je treba za vsako poslovno leto v treh mesecih po koncu tega poslovnega leta sestaviti letno poročilo.

ZDDPO-2: ta zakon pa ureja sistem in uvaja obveznost plačevanja davka od dohodkov pravnih oseb. Osnova za obračun DDPO je računovodenje.

Priprave na DDPO:

Temelji na evidentiranju na podlagi Verodostojne knjigovodske listine (knjigovodske listine so verodostojne, če se pri kontroliranju pokaže, da lahko strokovno usposobljene osebe, ki niso sodelovale v poslovnih dogodkih, na njihovi podlagi popolnoma jasno in brez kakršnihkoli dvomov spoznajo naravo in obseg poslovnih dogodkov).

Zavezanci oz. zavezanka za davek je pravna oseba domačega (polni obseg) in tujega prava (poslovanje v Sloveniji, dohodki iz Slovenije).

Posebnosti pri zavezancih se pojavijo pri:

- Tuje družbe, podružnice, poslovne enote
- Normirancih
- Nepridobitnih organizacijah

Dejavnost zavezanca je pridobitna (in s tem tudi prihodki iz njenega opravljanja), če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

1. Dejavnost se opravlja na trgu zaradi pridobivanja dobička
2. Zavezanec z njenim opravljanjem konkurira na trgu z drugimi osebami, zavezanci po ZDDPO-2.

Pridobitni prihodki so:

- Dohodki, doseženi z odsvojitvijo osnovnih sredstev,
- Dohodki od prodaje blaga in storitev, vključno z donosi od prodaje spominkov članom in nečlanom, vključno s hrano in pijačo, ki jo proda zavezanec članom in nečlanom, običajno v klubskih prostorih, kadar obiščejo zavezanca
- Najemnine in druga plačila iz oddajanja prostorov zavezanca, drugih zmogljivosti zavezanca ali opreme drugim osebam
- Plačila članov in nečlanov zavezanca za udeležbo na večerjih, zabavah, plesih ali drugih družabnih srečanjih, ki jih organizira zavezanec
- Plačila članov in nečlanov zavezanca za udeležbo na razgovorih, predstavitev ali delavnicah, ki jih organizira zavezanec, dohodki od srečelovov in podobnih iger, ki jih organizira zavezanec.

Kako se izvzamejo prihodki (določilo 27. člena):

- Glede na dejanske podatke o prihodkih in odhodkih
- Glede na sorazmerne podatke: od celotnih prihodkov odštejemo tiste, ki so nepridobitni. Na podlagi tega deleža upoštevamo tudi odhodke.

Olajšave in nepridobitne organizacije:

- Društvo/ zavod opravlja samo nepridobitno dejavnost
- Opravlja tako pridobitno kot nepridobitno dejavnost
- Lahko strogo loči pridobitno od nepridobitne dejavnosti

Dejstva o olajšavah:

- Ni deleža: ali celota ali nič
- Odvisno od zgoraj navedenih dejstev
- Odvisno od primera do primera – ne velja isto pravilo za vse
- Mnenje FURSa

Poslovanje med povezanimi osebami (16. – 19. člen)

- Medsebojna neposredna ali posredna udeležba v upravljanju, nadzoru ali kapitalu (pogodba o obvladovanju, pogoji različni kot pri nepovezanih) – 25%
- Iste pravne ali fizične osebe in njihovi družinski člani s 25% udeležbo v rezidentih oz. pogodbeno obvladovanje
- Rezident in oseba, ki upravlja dejavnost, če ima ona ali njeni družinski člani 25% udeležbo...

Pogoj za priznavanje odhodkov oz. prihodkov med povezanimi osebami je:

- Prihodki se izkazujejo najmanj do višine povprečne cene na trgu in odhodki so priznani v višini največ do povprečne cene na trgu
- Ugotavljamo torej »primerljivo tržno ceno«, ki pa se določi s primerjavo primerljivih storitev v transakcijah, ki so opravljene v enakih ali primerljivih okoliščinah.

Prihodki iz tujine: prihodki po računovodskih predpisih, tudi po ZR; gre za vse prihodke, ki jih imamo izkazane v Izkazu prihodkov in odhodkov.

Nepriзнani odhodki:

- Donacije (niso davčno priznani odhodek, so pa lahko olajšave – paziti je potrebno pri donacijah sindikatu, fizični osebi)
- Podkupnine in druge premoženske koristi
- Odhodki bonitet, ki niso obdavčene po ZDoh-2, ostale bonitete so davčno priznani odhodek (tako za zaposlene, kot odvisne pogodbenike. Prim. ugodnosti manjših vrednosti, uporaba parkirnega prostora, uporaba telekomunikacijske opreme)

Delno priznani odhodki – v višini 50%:

- Stroški reprezentance (pogostitev, zabava, darila z logotipom ali brez ob poslovnih stikih zavezanca s poslovnimi partnerji, npr. reklamna darila)
- Stroški nadzornega sveta oz. drugega organa, ki opravlja funkcijo nadzora npr. sejnine, potni stroški, zavarovanja, šolanje...).

Amortizacija se prizna v obračunanem znesku, vendar je potrebno upoštevati metodo enakomernega časovnega amortiziranja, najvišjo letno stopnjo, posamično. Posebno pozornost je potrebno nameniti določanju življenjske dobe.

Amortizacijske stopnje:

- Gradbeni objekti in naložbene nepremičnine: 3%
- Deli gradbenih objektov in naložbenih nepremičnin: 6%
- Oprema, vozilo, mehanizacija: 20%
- Deli opreme in opreme za raziskovalno dejavnost: 33,3%
- Računalniška, strojna in programska oprema: 50%
- Večletni nasadi: 10%
- Osnovna čreda: 20%
- Druga vlaganja: 10% (tudi vlaganja v tuja osnovna sredstva)

Izguba in njeno pokrivanje:

- Izguba = odhodki > prihodkov
- Pokrivanje časovno neomejeno od leta 2000 dalje
- Najprej pokrivanje starejše izgube
- Pokrivanje le v višini 50% davčne osnove (od 1.1.2013 dalje)
- Sprememba lastništva za več kot 50% in zavezanec:
 - o 2 leti pred spremembo ne opravlja dejavnosti ali
 - o 2 leti pred ali po spremembi bistveno spremeni dejavnost (razen ob sanaciji ali zaradi ohranjanja delovnih mest) = *pretekla in tekoča izguba ni predmet pokrivanja*

DDPO in olajšave:

- Olajšava za raziskave in razvoj je 100 %
 - o Prenos neizkoriščenih v naslednjih 5 let
 - o Uveljaviti se ne morejo vlaganja, ki so financirana iz nepovratnih sredstev RS ali EU za del, ki je sofinanciran
 - o Se izključuje z olajšavo po 55. členu (investicijske olajšave)
- Olajšave v višini 40% investiranega zneska v opremo in neopredmetena sredstva
 - o Tudi finančni najem za opremo
 - o Največ do davčne osnove, možen prenos v naslednjih 5 let
 - o Ne velja za pisarniško pohištvo, pisarniško opremo, nepremičnine, vlaganje v tuje nepremičnine...
 - o Ne velja za motorna vozila, razen posebnih izjem (osebna vozila, avtobusi na hibridni in električni pogon, avtobus/ tovorna vozila z motorjem EURO VI)
 - o Za investiran znesek v neopredmetena sredstva se ne šteje (dobre ime, stvarne pravice na nepremičninah ter druge podobne pravice)
 - o Ne velja za nakupe financirane iz sredstev proračunov SLS, RS oz. EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev

Spremembe ZDDPO-2 (od 1.1.2022 dalje)

- Novo je poglavje III a: Dobro davčno upravljanje in obrambni ukrepi
 - Dodan je seznam problematičnih davčnih držav (dva seznama)
 - Že poznan seznam MF (davek nižji kot 12,5 % izven EU...)
 - Seznam EU z jurisdikcijami, ki ne sodelujejo za davčne namene s Svetom EU za ekonomske in finančne zadeve
- Seznami so objavljeni na spletni strani in se sproti obnavljajo.
- 24. člen: izvzem dividend in dividendam podobnih prihodkov iz davčne osnove
 - 25. člen: izvzem dobička iz odsvojitve lastniških deležev
 - 30. člen: nepriznani odhodki
 - 67. člen in naprej: nadzorovanje tuje družbe in hibridna neskladja
 - 70. člen: davčni odtegljaj
- Novost REZERVACIJE: za pokojnine, oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade in oblikovanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi se priznajo kot odhodek v obračunanem znesku, ki ustreza 100 % oblikovanih rezervacij.

Predlagane spremembe ZDOH-2:

- Dvig splošne olajšave za 7.500 €
- Najvišji razred iz 50 % na 45 %
- Drugačna opredelitev izplačila za poslovno uspešnost
- Kapitalski dobiček iz 27,5 % na 25 % in lastništvo 15 let (ne več 20 let)
- Oddajanje premoženja v najem: 15 % in samo 10 % normiranih stroškov
- Možnost vključitve kapitalskega dobička in najemnin v letno osnovo, če zavezanec želi, ker bi tako plačal manj davka
- Seniorska olajšava za tiste nad 70 let v višini 1.500 €
- Oprostitev davka za družinske pokojnine
- Oprostitev davka za dohodek iz šolskih skladov

Mojca Umek
Svetovalka SPOT Gorenjska

Vir: delavnica »Letno poročilo in DDPO za 2021«